

2020-04-01

Göran Jacobsson

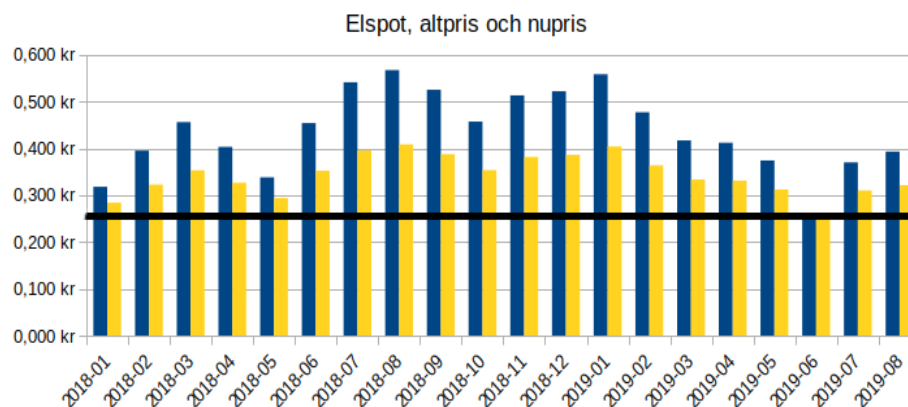
Ekonomirapport kvartal 1 2020

Efter utgången av första kvartalet 2020 kan det vara lämpligt att göra en utvärdering av det nya affärsupplägget med Fortum Energy. Anledningen till att byta till Fortum var främst att våra medlemmar skulle kunna tillgodogöra sig fördelarna med det ramavtal som svenska kyrkan på nationell nivå hade förhandlat fram men också för att behövdes en prismodell som ger ett bättre ekonomiskt utfall för Kyrkvindens egen ekonomi.

Så här var det före 2020

Sedan 2010 har Kyrkvindens pris på el till medlemmarna hela tiden varit 25 öre kWh. Vid byte av elbolag till Fortum presenterades den nya prismodellen som "halvrörligt pris". Syftet med det halvrörliga priset var att försöka öka intäkterna samt i någon mån skydda oss mot den negativa effekten verkets produktionsprofil i förhållande till medlemmarnas förbrukning. Den nya prismodellen presenterades med bilden här nedan i Ekonomirapporten hösten 2019.

De blå staplarna visade hur elspotpriset varierade under 2018. Det svarta strecket utgör det pris som Kyrkvindens medlemmar fick betala (0,25 kr/kWh) för vindkraftsel. Det gula staplarna visar det pris som medlemmarna kommer att få betala när den nya prismodellen införs 2020.

Så här blev det

Det ekonomiska utfallet för januari och februari är klart och för mars kan en preliminär beräkning göras eftersom Fortum i förväg har säkrat priserna redan nu för större delen av året.

Den andra stora skillnaden jämfört med tidigare är att i princip alla medlemmar har tecknat avtal med Fortum om rörligt elpris och det beror säkert på att Fortums eget påslag på det rörliga priset endast uppgår till 0,19 öre / kWh.

Produktionen första kvartalet 2020 blev rekordstor och uppgick till hela 2 679 MWh och i det följande visas hur affärsupplägget med Fortum fungerar.

Prissäkringen

Redan kring förra årsskiftet arbetade Fortum med att säkerställa Kyrkvindens produktionspris för de inledande månaderna av 2020 och utifrån de då kända framtidsfaktorerna lyckades man hitta väldigt goda nivåer för nu aktuella månader. Målsättningen är att ca 80% av förväntad månadsproduktion ska prissäkras och utfallet för kvartal 1 2020 visas här:

Månad	Volym kWh	Öre / kWh
Januari	708 711	39,69
Februari	607 775	39,22
Mars	606 065	38,38

För februari och mars motsvarar 80% av produktionen ungefär den prissäkrade volymen och för januari var den högre än prissäkrad volym så utfallet blev gott.

Preliminärt utfall för kvartal 1

Den samlade bruttoförsäljningen för första kvartalet kan därmed beräknas till 985 000 kr och efter Fortums avdrag samt tredjepartskostnader återstår ca 950 000 kr. Av det beloppet tar Kyrkvinden 25 öre / kWh och det motsvarar 669 825 kr. Återstår ca 280 000 kr som sedan ska delas lika mellan Kyrkvinden och medlemmarna. I skrivande finns ingen faktura för mars månad men nedan visas en februarifaktura för en medlem med 6 andelar.

Medlemsfaktura februari

Månadsavräkningen till medlemmarna baseras på det rörliga elspotpriset för februari som var 16,43 öre per kWh på denna faktura. På fakturan görs olika tillägg för ersättning till Fortum, Bra miljöval, Svenska kraftnät och elcertifikat (3,5 öre). På sista raden anges månadens finansiella resultat som motsvarar 4,89 öre / kWh. Det faktiska elpriset blev därmed 14,92 öre innan påslagen (18,38).

FAKTURASPECIFIKATION					
Fakturadatum	20-03-12				
Fakturanummer	10616249				
Kundnummer	620476				
ELHANDEL					
MÄTINFORMATION		Mätarnummer 005051639101275407			
Årsförbrukning	6 002 kWh	Ingående avläsning	1 feb 2020	89257	
Årlig elkostnad	410 kr	Avläsning	29 feb 2020	89727	
		Avläst förbrukning	1 feb 2020 - 29 feb 2020	470 kWh	
		Antal	Pris	Moms	Summa exkl moms
Påslag	200201-200229	470 kWh	0,19 öre/kWh	0,22 kr	0,89 kr
Bra Miljöval	200201-200229	470 kWh	1,13 öre/kWh	1,33 kr	5,31 kr
Svenska Kraftnät	200201-200229	470 kWh	1,05 öre/kWh	1,24 kr	4,94 kr
Elpris	200201-200229	470 kWh	16,35 öre/kWh	19,21 kr	76,85 kr
Elcertifikat	200201-200229	470 kWh	1,09 öre/kWh	1,28 kr	5,12 kr
Andel i överskott	200201-200229	1 St	-23,00	-5,75 kr	-23,00 kr
TOTALT ATT BETALA FÖR ELHANDEL					70,11 kr
Förbrukning (kWh) för perioden 201902 - 202002					
202002 (A): 470 (7.8%)	201910 (A): 691 (11.5%)	201906 (A): 239 (4%)			
202001 (A): 630 (10.5%)	201909 (A): 357 (5.9%)	201905 (A): 280 (4.7%)			
201912 (B): 982 (16.4%)	201908 (A): 211 (3.5%)	201904 (A): 353 (5.9%)			
201911 (A): 716 (11.9%)	201907 (A): 203 (3.4%)	201903 (A): 870 (14.5%)			
		201902 (A): 1027 (17.1%)			
Faktisk årsförbrukning 6002 kWh					

OBS. Sista raden på fakturaspecifikationen består av det överskott som tillfaller medlemmen framräknat på antal andelar. Antal 1 st betyder alltså "Ett överskott på" och inte antal andelar.

Jämförelse mellan den gamla och nya prismodellen

KEAB

I gamla upplägget fick Kyrkvinden varje månad betalt för hela den fysiska produktionen till det aktuella elspotpriset. Därefter köptes el in fortlöpande timme för timme för medlemmarnas förbrukning och till den volym som deras andelsinnehav räckte till. Eftersom produktionsprofilen inte stämde överens med förbrukningsprofilen förlorade Kyrkvinden alltid omkring 4 öre per kWh vid detta inköp. Vidare, eftersom flera medlemmar alltid haft för många andelar i förhållande till förbrukningen så hamnade omkring 15% av produktionen som ett tillgodohavande i "banken", ett tillgodohavande som oftast inte nyttjades och därför nollades bort varje år. Till Kyrkvinden betalade medlemmarna 25 öre / kWh endast för den förbrukade elen, alltså ingen god affär. Under 2019 köpte medlemmarna 6 163 956 kWh för 25 öre kWh och Kyrkvinden betalade 44,46 öre / kWh i sin tur för den elen. Hela produktionen uppgick 2019 till 7 197 872 kWh, dvs 1 033 916 kWh gick förlorade som medlemsintäkter.

Fortum

Som redan visats ovan har Fortums prissäkring varit lyckosam årets två första månader och givet ett pris per kWh som för januari blev 6 öre och för februari 19 öre bättre än elspotpriset. På dessa priser får Kyrkvinden en bruttointäkt för hela produktionen från vilken Fortum får sitt arvode. Kyrkvinden får sedan sitt arvode på 25 öre / kWh på denna volym och de pengar som sedan blir över delas lika mellan medlemmarna och Kyrkvinden. I fall det då inte blir något överskott så görs ett pålägg på medlemsfakturan så att Kyrkvinden alltid får 25 öre /kWh !

Sammanfattning

Jag menar att KEABs modell hade stora brister genom den absoluta kopplingen mellan andelsinnehav och möjlig förbrukning - den var rigid om uttrycket tillåtes.

- Den stora trögheten hos medlemmarna att anpassa sitt andelsinnehav i förhållande till sitt behov gjorde att mycken förnybar el "läckte" ut ur systemet och vi förlorade ekonomiskt i två led – först vid inköpet och sedan att vi just inte fick något för den del som hamnade i banken.
- Kyrkvinden å sin sida var alltid nödgad att beskriva fördelen med att vara andelsinnehavare i Kyrkvinden i förhållande till ett bundet 3-årsavtal med ett godtyckligt annat elbolag än KEAB, en argumentering som blir allt svagare i takt med den ökade tillgången på förnybar el med åtföljande stora prisvariationer, där fördelarna med rörligt pris för närvarande är större än ett bundet pris.

Jag vill inte dra alltför långa slutsatser av Fortums upplägg på denna korta tid och då läget på elmarknaden på flera sätt förändras (mycket stor tillgång på vindkraftel och fortsatt ökning av denna och slutligen den ekonomiska recession som nu följer av corona-pandemin). Men helt klart är att Kyrkvindens ekonomiska intresse har flyttats fram rejält och endast i någon mån på medlemmarnas bekostnad.

- Kyrkvinden kommer alltid att vara säker på att få minst 25 öre /kWh för hela produktionen
- Beroende på hur pass väl Fortum lyckas med prissäkringar finns det möjligheter till ännu bättre utfall
- Medlemmarna får nu alltid bästa möjliga rörliga elpris på all elförbrukning
- Beroende på prissäkringens utfall får medlemmarna möjlighet att få ytterligare ett arvode för sitt andelsinnehav.
- Den el som de förbrukas motsvarar kraven för Bra Miljöval